

כס"ד. ש"פ ויק"פ. פ' החודש. מכה"ח ניסן ה'תשמ"ב.

הגות ה'ת' בלתי סוגה

החודש הוא פנים ראש חודשים ראשון הוא פנים לחשי השנה ג'ו.
(אר"ז 29) (חובה בדרוש כ"ק ארמו"ד תצ"צ. ובלדושי הנושאים
שפאלה 41). אמר ר' יצחק לא ה"י צריך להחזיק את החזרה א"א
מהחודש היה פנים כו' ומה טעם פתח בבראשית. משום כח מעשיו
הגדיל קצמו קתה פתח נחמה גוי"ס. שאם יאמר אומות העולם כישאר
כסטים אדם שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם אומרים קתם כל הארץ
של הקב"ה היא, הוא ברא ונחמה פני. והנה כמה שאומר לא ה"י צריך
להתחיל את החזרה א"א מהחודש הוא כו' ומה טעם פתח כו' מוכן
שגם לפי הת"א צריך לכתוב בחזרה כל הענינים שמבראשית עד
החודש, והשאלה היא (רק) מה טעם פתח בבראשית. שהחזרה
ופתיחת החזרה ה"י צ"ץ מהחודש הוא גו'. ועלה בל' א"ד מחזיק
בהמענה (משום כח מעשיו הוא גו') מה טעם פתח בבראשית. ואינו
מחזיק בהחודש. גם צ"ח ב' השיבות דמאמר זה פנעץ המאמר. ר'
יצחק.

*א"א א"א א"א
א"א א"א א"א
א"א א"א א"א
א"א א"א א"א*

ולחכין כ"ז, יש קהלים חזקה מה שאר"ז 29 בחזרה פרה במחשבה
כברוא את העולם במדת הדין, ראה שאין הוצרכו מקיים שיתק
עמה מדת הרחמים. והנה מזה שאמר שבהחזרה פרה במחשבה לברוא
את העולם במדת הדין, מוכן, שאין אפשרות שחז"ל מצאנו של עולם
א"א ע"י מדת הדין והצמצום. והענין הוא, דהנה איתא בעמק המלך
(בפירוש מאמר ר"י ת"ץ), וכלא תעלמות ה"י ע"י צמצום הראשון
שה"י, באו"ס, ונשאר חלף ומקום פניו, וכדאיתא בפ"טו דטרם
שנאצרו הנאצלים ובראו חנבראים ה"י, אור עליון פשוט ממלא כל
המצאות וק"ה ה"י שום מקום פניו בבחי' אויר יוקני וחלף א"א חלך
ה"י מלא מן או"ס פשוט הוא כו'. וכאשר עלה ברצונו הפשוט לברוא
עולמות כו' או צמצם א"ע כו'. וע"י שסילק את אויר הנודל ע"י חצר
נעשה מקום לעמידת העולמות. והנה שבהחזרה פרה במחשבה לברוא את
העולם במדת"ל כי כאשר תאור תמצא את כל המצאות, וכפרט
שחזור הוא אור א"א סוף, חזר א"א שום מקום ואפשרות

(1) בא ג' ב. 2) תחומא באבד"א. י"א. ועד - חובא בפירוש עת"ת. 3)
אות"ה בא פ"ע ר' ר' ואל"ך. רמ"ב. וראה גם חז"ח בראשית ח. א. 4) ר"ה כ'
יענינו חרפ"ד (ס"ט"ז חרפ"ד ע' פ' ואל"ך). 5) חללים קיא. ו. 6) ראה לקי"ש
ח"ה ע' 3 תערה 9 (במחלוקת). 7) ראה בתערה שם (ב). 8) ראה פרש"י ר"ב
בראשית. 9) בחלוקת, חובא ב"ה כי ידעניו שם. ובפ"ב. 10) שער א' (נבולים
וישר) ענף ב'. חובא ב"ה כי ידעניו שם.

למעשה גם מהחזרה, ומשם נמשך דחיות אחרת חשוכא זנוחא, עד
שמתכנסים את הפרה (שמע"ל) זאמר (ע"י שר"מ), זאמר אוהיות
א"י ר' פ"ד, שמע"ל מים בחי' הפר א"י איומו של עולם, ואח"כ ההמשכה
היא ממקור מים חיים 45, עצמותו ומחיותו ית'. וע"י אפשר לטהר גם
את אבי אבות הסומאה. והוה מה שהתחילת בריית דמשה יהיה כמ"ש
ונפלינו אני רעמל גו', וכמבואר בהמאמר 47 שוה ענין ההמשכה מבחי'
פלא עליון, ומשה אמר אם אין פניו הוצרכים גו' 48, דפניו היינו
פנימיות ועצמות א"ס כו'.

והנה קריאת פרשת פרה היא בחודש אדר, בהזמן ראיתי עברי
אחשורוש אנוש 49, לפי שהעבודה דפרה אדומה היא זקנו את
החזרתו כנ"ץ, ומזה נמשך א"כ (באופן שאין הפסקה 50) ענין
הגאולה, פרשת החודש, דבניסן נגארו בניסן עתידין צינאצ"ז, בקדוב
ממש, ובשמחה ובטוב פכב.

44) לקי"ת שם ג'ו, ריש ע"י. אות"ת שם ע' חשא. 45) ל' חכתוב - ירמ"י
ב. ג'. וראה לקי"ת שם נו. א. ועד. 46) פרשטנו לג, טו. 47) ר"ה ת"ל
פ"ה (ע' שב). 48) פרשטנו שם, טו. 49) מגילת ד', א. 50) יודשלמי
מגילת פ"ג ח"ה. 51) ר"ה י"א, רע"א. שפ"ר פס"ו, י"א.

הוא לשון גיפוי כמור"ק 309 מראה באצבעו ואומר זה. כי הנה ארו"ק 319
כר הנביאים נמבאו בכח מוסקי עליהם משה שנתפא בנה, ומבואר
בכ"מ 322, דאצל כל הנביאים ה"י הניפוי רק בבחי' כדמונתו 333, ע"י
העלמות והסתרים, והניפוי קמשה ה"י בבחי' אספקלריא המאירה, שגם
קמשה האיר הענין בכלים כמו שהוא למעשה, וכמ"ש הרמב"ם 340
במעשה נבואת משה, שה"י עומד על צמדו שלם בעת הנבואה, פני
שה"י פתחיו, וזו"ע הניפוי דכחי' זה, שמראה באצבעו ואומר
זה, דהיינו שגם בעולם שגממא בו האצבע הנשמית הוא רואה גיפוי
האקיות.

והנה כל זה שייך בכל החישים 366, שאז הוא ענין יחוד שמשא
וסיורא, וכמו שפירמ"ם בגמרא 366 ש"ה הוא זהו שקאי על ר"ת,
שאו ישנו הניפוי בבחי' זה, אמנם חודש ניסן הוא ענין נעשה יחוד,
וכמור"ק 379, משבח הקב"ה בעצמו קבע בו ראשי חודשים ושנים
וכשבח ביעקב ובניו קבע בו (ראש) חודש של גאולה, והענין הוא,
דכלל ר"ת אף שישנו ענין הניפוי, ועד שהניפוי הוא בבחי' זה, מ"מ
הניפוי הוא רק שיהי' כמו שה"י פני התעלם, היינו הסרת הנופים
בפני, משא"כ בחודש ניסן הוא לא רק ענין הסרת התעלם, אלא
הניפוי הוא בבחי' הילוג קמשה משם ה"י, כי על שם ה"י נאמר 384
כי שמש ומנו ה"י אקלים, וגיפוי זה הוא שנמשך למעשה משם ה"י,
קמשה נוגף מדוה 392.

וזהו לא ה"י צריך קחתיו אה החורה אלא מהחודש הנה זכס, כי
בראשית ברא אקלים ה"י ע החודש והניפוי, ולכן לא ה"י צריך קחתיו
אה החורה אלא מהחודש הנה זכס, החודש הוא לשון חידוש 404, וזהו
ה"י הניפוי, דע"י החורה פועלים חידוש בתפריא, שנועשה ביסוד ה"י
ולעשה גיפוי אקיות בעולם, ועל להניפוי שמצע משם ה"י,
כ"ע.

390) שפיר ספ"ג, תענית כסוה ופירש"י, וראה פרש"י ע"פ פסלח טו, ב.
וראה גם פרש"י ע"פ בא שם, 31) ספיר ופרש"י ר"פ מסות, חזא באחת"ת שם
ע' רנ"ג, 32) ראה לק"ט מסות נ"ב, א. ואילך, אוח"ת מסות ע' איפב ואילך.
ועוד, 33) ל הנהגה - בראשית שם, כו, 34) חל יסבת"ת פ"ו ח"ו, וראה
פיה"ש ש"ל לסמולין פ' חלק יחד חשפני, 35) אוח"ת בא ע' רנ"ג, שם ע'
רנ"ו, 36) שנת פו, א. חזא באחת"ת שם ע' רנ"ג, 37) שפיר פס"י, א. 38)
חוליק סו, יב, וראה שפיר"א פ"ב, וכל"ב, 39) אוח"ת שם ע' רנ"ו, 40) שם
ע' רנ"ב.

הנחת ה"י בלתי מוגה

כברא שמים וארץ, ועא"כ את השמים זכרות תפדוהיה ואת
הארץ זכרות תפדוהיה, ור"י ור"ע הצמזם, מחזיר הצמזם תראשו
שוא ברד סיוק (עם כל הפירטים שבו, כמבאר בהמשך תע"כ 12)
וכ"מ 13), נעשה פירוס דעמידה העורמות, על לשמים וארץ כפשוטם.
ואח"כ שיתק עמה מד"ר, שוה"ע מ"ה שה"י ביום השפיר 154 וכוהודש
השפיר 155 ובארץ השפירי (וכמ"ש הרמב"ם 161 דשרא אפסי שני דהיה
עצמא 171 הם כנגד ו' ימי בראשית, וארץ ה"י הוא כנגד יום ה'ג'),
שהוא ענין מדה השפירית, מדה הרחמים 181 כי ע"י ענין החורה נמשך
גיפוי אקיות בעולם, היפך ענין הצמזם דשם אקלים.

וזהו מה שארו"ק 199 גדרים מעשה דייקים יותר מעשה שמים וארץ,
דמעשה שמים וארץ שהוא מאין פיש 20, ה"י ע החתוהו שע"י שם
אקלים, מדה הצמזם, אב"ע ע"י מעשה דייקים, עכרה
ישאר ע"י החורה, נעשה בקיץ, וה"י עכרה את ה"י
צא"י, וע"י נעשה גיפוי אקיות בעולם, וזהו גדרים מעשה דייקים
יותר ממעשה שמים וארץ, כי לשמאי מואק יהיב מישפע לא שקפיו 21,
דמשמאי הוא רק ענין בריאה שמים וארץ, שהוא מאין פיש, וענין
ביסוד ה"י צא"י נעשה דוקא ע"י עכרה ישאר 22, דהפך בריה שמים
הוא מיראת שמים 23.

וזהו מ"ש החודש הזה זכס ג', דקאי בפשוט על קידוש החודש 24,
דענין ר"ת הוא ג"כ ע"ד ה"י, דהנהגה בראש חודש, במורד
הלכה, ה"י בחזרה הלכה היא בעולם והסתל זכמ"י, ע"י הצמזם
הראשון שה"י, ברד פירוס כנ"י, ואח"כ נה"י, מורד הלכה, שה"י ע
הניפוי, וע"י הוא גם בעכרה ישראל, דע"י עכרהם של ישראל
בבחי' פירוס, מי יקום יעקב כי קטן הוא 26, יחוד הוא הקטן 27, ע"י
הלכה שהיא המאור 28 חסונו 29, ונה ע"י באים אח"כ הניפוי דמורד
הלכה, ועל שהניפוי הוא בבחי' זה, וכמ"ש החודש הזה, דזה

11) פרש"י ע"פ בראשית א, ד, 12) ח"א ע' יג ואילך, 13) סר"פ חש"ב
ע' 28 ואילך, 14) יחוד יט, טו, 15) שם, א, 16) ע"פ בראשית ב, ג,
17) ר"ת לא, א, 18) ראה לק"ט ר"ת סו, א. אוח"ת יחוד ע' חשפ ואילך,
שם ע' חשפ ואילך, וכ"כ, 19) כחות ה, א, 20) אוח"ת בא שם ע' רנ"ג,
וראה ח"א שמות ד, ב, 21) תענית כה, א, 22) ח"א שם, 23) ככות לג,
ב, וכפ"ב, 24) ר"ת ב, א, מניקוא ופרש"י ע"פ, 25) אוח"ת שם ר"ש ע'
רנ"ב ואילך, 26) עמוס ז, ה, 27) ש"א י, יד, 28) בראשית א, טו, 29)
ראה חולין ס, ב, ופרש"י שם, וראה שפיר"א שם, וראה אוח"ת שם.

הנחת ה"י בלתי מוגה

וביאר הענין הוא, דהנה עיקר עבודת האדם היא עבודת הצדיקים, וכמבואר בענין שהכבשים קודמים לעוים בכל מקומם, שכן מהם היו מקריבין קרבן החמיר, כי עיקר העבודה היא עבודת הצדיקים. אמנם, זהו סדר העבודה דהמדיים כסדרם, אבל כאשר הי' ענין הסליחה דהוה ע"מ לבנותם (53), או צ"ע ענין הגויפה ה"ל, ובמ"ש הרמב"ם שדורך הוא אדם ואחרו' כל אדם יקשרוהו (56), אבל אם הי' רחוק קצתה האחר ירחיק עצמו קצתה השנוי. ועד"ו בעבודה האדם, דכאשר הטח את הקו קצתה א', ובקשוו הקו"ל"ו 57 שפנים והענין את חדרו, הנה או צ"ע ענין החשובה והגויפה, בהפך הולונוה פניוה. וישנו גם בעבודת הצדיקים בנפישת אפים שלאחר החפשה, שע"ו מעשים גם במקום החתון ביותר, וזהו וכו' חרבקו"ק 58 (כמבואר בקו"ת 59 ובתקומה פסידו"מ 60 ובכ"מ). ועד"ו הוא בעבודת כל אחד ואחד, כמבואר בכמה מאמרי ושיחות ולוחינו נשיאינו, שצריך פנול מוסנו בשביר זימור החורה, ולגנו"ל ממונו (אבל לא ממונו אחרים ח"ו) ע"י מנה"ל לחת לצדקה.

אמנם כ"ו הוא בהחלה העבודו, שאו עבודת החשובה היא בדרך גויפה, אבל אח"כ הוא מגיע לדרגה נעליה ביותר בעבודה החשובה, כמ"ש רבינו חקוק"ם, דחשובה הוא מלשון חשבה כמ"ש 62 והרוח חשבו אל האלקים אשר גוניה, היינו שאין זה בדרך גויפה אלא שמשבחה פקומה, כי לא רק ע"פ אה עשו פיקב"מ 63, ועבודתו היא בדרך גויפה, אלא ואוהב את יקב"מ 64, דהסליחה הייתה מפרתחלה ע"מ לבנות, וכידוע גם בענין הפשה היחדה, שאומרים כלפי אחד ואחד מישאל, שבאמת רוצה הוא לעשות רצון קונו כו"ו 66, והוה שאם יאמר אומות העולם לישאל כסטים אתם כו', הם אומרים להם כה מעשיו כו', שהסליחה הייתה מפרתחלה ע"מ לבנות.

ומה שצריך לידע גם בהחלה העבודה דכה מעשיו כו', י"ל, ע"ם

- (51) אח"ת וישלה חנו, א-ב. ט"ה שח חמים חר"ס (מה"ם חר"ס ע' ק"א ואילך). י"ה מלכא ומלכא חר"ס.ו. (52) פתים סע"ד (נו. סע"א ואילך). כריתות כוסטה. (53) ל' חו"ל שבת לא, ב. וראה קה"ר פ"ג, יא. [א] מה"ם חש"ת ע' סה. ובכ"מ. (54) חל' וע"ת פ"א ה"ד. (55) תניא רפ"ד. (56) ימב"ס שם פ"ב ח"ב. (57) אח"י כו, ד. (58) ל' חתוב - וראה ג. ה. (59) וראה ל. ג. (60) סידור עם ר"א כו, א. (61) לקו"ת ר"פ האוינו. ועוד. (62) קהלת י"ו. (63) מלאכי א, ב. וראה מה"ם קונטרסים ח"ב שפ"ב. כ. (64) מלאכי שם. (65) וראה רמב"ם חל' גירושין ספ"ב.

הנחת ה"ת בלתי מוגה

וזהו אמר ר' יצחק לא הי' צריך כו', פירושו, כי ר' יצחק אמר כן ע"י שם בהינתן שלשו שהוא מבחי' צחוק והענוג העפיות אשר צחק עשה ל' אלקיים, שצחוק זה נמשך דוקא ע"י הגיפוי שאחר הצמצום, בראשית ברא אלקים, וע"י העבודה שע"י החורה מהפכים החלפים דשם אלקים צניף.

ומה טעם פתח בבראשית משוב כה מעשיו הגיד לעמו דהם נחלה נויים. ומבואר ע"י באו"ת 43, דאע"פ שהתכפית הוא מעשה הצדיקים, חודש, ככ"ו צריך צחוקים הענין דבראשית, כי ע"י ההתבוננוה בהענין דבראשית ברא, שהוא הכריאה מאין כ"ו ע"י יבוא אח"כ לבחי' ביטול היש צאי, הענין דהחודש הוה זכס, ר"ל ברא"ם, שהוא כמו במשנה הענינים, דע"י הקידמה הפרשיות שמבראשית על החודש בהוסף שלא בערך בענין החודש, וכמו בלימוד החורה כפשוטה בהחלה חו"ו שבנמשן, דכאשר צומד ענין מטיים צאהר שיש לו ככל רבוי ידיעות, הרי הכנה וכו' היא שיש בערך באור"ל וכו' ובפועל יותר גבלי מחזיק הפומר ענין זה בראשונה. דכן הוא בלימוד 22 החכמות, ובספר חכמת החורה שהיא החכמה האמיתית, והוה ענין החודש הוה זכס, שבא צאורי הפסוקה דבראשית ברא משום כה מעשיו, דע"י הוקדמה דבראשית היא השקדמה דהחודש כו'.

והנה באו"ת 44 מבואר עוד ביאור מה טעם פתח בבראשית, צומד ל' תכירוב כו' אין זה גויפה, אלא כי ממ"ל הפ"ע, והענין הוא, דהנה ענין הגויפה (פסטים) בעבודת האדם, י"ל שח"ע עבודה החשובה, כי בעל תשובה גורג במקום שאינו ענינו, ולכידוע החולש בין צדיקים כפ"מ 46, דעבודת הצדיקים היא באונם אשר עשה האלקים את האדם ישר"ל, שעל"ב עבודתו ע"ם מה ששייך אצלו, אבל את הוה הוא יודח, ואף שעשה לריה צו ית' בהחזונים, מ"ם אין זה בהחזון, שאין חוזון כמשה ממנו, דהרי יש החתן כמשה יותר, והוא מה שירד (ע"י הסליחה) מל"ג צנקה"ס 48, משא"ל ע"י עבודה החשובה מהפכים גם את חולונוה צוקיות, וזהו טענה אזה"ע כסטים אתם, וע"ו בא חסנה, שבפעם כל הייתה חגריאה מצ"ע, ורק ע"י חסא עה"ד (ששלשו מטיעות חכמה שרשו משכירת הכלים דהוה, כמבואר בהמאמר דהג הגאולה י"ב המו"ק 50) באו הגירושין מג"ע ופ"ע ענין הגיפוי, ופ"ע אין זו גויפה.

- (41) שם ע' רתי. (42) וראה כא, ו. (43) שם. (44) שם ע' רסב. (45) דח"א כט, ד. (46) ראה לקו"ת ש"ח"ה ע' 120 ואילך, וש"ג. (47) קהלת ז, כט. (48) ראה חנה פ"ז, ובכ"מ. (49) יומא פו, ב. תניא שם. (50) חר"א - ו"ה ע"ל כל יאמר מושלים (נושם במח"מ קונטרסים ח"א קנ"א, ב. ואילך).

הנחת ה"ת בלתי מוגה

הנחת הת' בלתי חוגגה

בס"ד. ש"פ וקרא ה'תש"מ.

וקרא אף משה וירבך ה' אפי' מאותף מועד לאמרו, ומדייק רבינו
 חוקן בלש"ת במה שהאות אפי' שבהכנה וקרא היא אפי'ף
 וערא. דהנהג יש ג' מיני אותיות, אחוז רבבין ואחוז בינונים
 ואחוז ועירין, וכך התורה נכתבה באחוז בינונים, ויש בה א"ב
 מאחוז רבבין וא"ב דאחוז נעירין (כמובא בספרי המסורה).
 והאפי' דאחוז ועירין היא האפי'ף דויקרא (והאפי'ף דאחוז רבבין
 היא בדברי הימים במחלטה, בסיפור תולדות המין המדבר, דכתיב שם
 אדם שם אנוש, והאפי'ף דאדם היא אפי'ף רבתי. וצריך להבין, מה
 שהאפי'ף דויקרא היא אפי'ף ועירא. גם צריך להבין מה שמדייק
 בלש"ת שם, ומביא מ"ש בזה (פ' וירא) דכתיב ויקרא אף משה
 וקרא קאמר מאן הוה, שלא נאמר מי הוא הקורא. גם צריך להבין
 בכפלות הענין שנאמר כאן ויקרא נו' וידבר, שקדמה קריאה לדיבור,
 ולכאורה אינו מובן, מהו הענין בזה. ובפרט שפסוק זה מדבר במשה
 רבינו, דבשפתא באדם אחר י"ף שהקריאה צריכה להיות כהכנה
 להדיבור, אבל משה רבינו הרי ה' מוכן תמיד להדיבור, וכמ"ש
 ואחר פה עמוד עמוד נו', ובפרט ע"פ הידועט שמשנה רבינו ה' עומד
 על עומדו בעת הנבואה, היינו שגם נוסף ה' כפי פקבי הנבואה. והנה
 התורה היא נצחית, ובפרט בענין התורה שבהג"ו, שכל הוראותי' ת'
 הוראות נצחיות בעבודת האדם, שהיא תפנית בלראתו כמאמרנו אני
 נבראתי לשמש את קוני, וער"ז בכפ ענינים אלה.

ויובן כל זה בהקדים מה שאר"ז 149 עה"פ 156 באתי צנני צנוני פקום
 שהי' עיקריו במחלטה, דעיקר שכינה במחזונים היתה. אבל זהו
 ענין הבריאה מצ"ע, וצריך להיות בזה גם עבודת האדם (ראני נבראתי
 לשמש את קוני, כנ"ל) לחוספי' אורחות ע"י החלטה. והיינו דגם
 כאשר עיקר שכינה במחזונים היתה, הנה ע"י החלטה נמשך אז חוספת
 אורית. וכידוע שאצלנים שנה קדמה חזרה לעולם, כי גם בחלטה
 הבריאית ה' ענין החלטה. ועל ידה נמשך חוספת אורית.

- 1) ריש פרשתנו. 2) ריש פרשתנו. 3) ר"ה זה תרע"ה (סה"ג תרע"ה ע' רלד) והש"ה (סה"ג תש"ה ס"ע 130 ואילך). וראה גם לקי"ת שם. 4) ראה ר"ה תל"ל. 5) ח"א קב, סע"ב. 6) ראה גם ר"ה זה תרע"ה (המשל תרע"ב ח"ב ע' מתק). 7) ר"ה תל"ל תרע"ה, תרע"ה, ועוד. 8) ת"כ ופרש"י עה"פ. 9) ואחזנו ה' בת. וראה רמב"ם הל' יסות"ה פ"ז ה"י. פתח"ש לסתמורין פולק חלק יסוד השביעי. 10) רמב"ם הל' יסות"ה שם. וראה גם פתח"ש שם. 11) תניא רפי"ז. 12) ראה ח"ג נג. ב. 13) קידושין בסופה. 14) שחש"ר פ"ה. א. 15) שחש"ה. א. 16) ראה גם ר"ה באתי לנגי תשי"א פ"ה (סה"ג - מלוקס ע' 1). 17) ראה מדרש חולים עה"פ צ. ד. בל"ר פ"ה. ב. ועוד.

המבואר בכמה שיתוהו⁶⁶, שהחולשים פלחמה, והרבים מפרחמה
 בנינו של נחמן. דאף דכתיב⁶⁷ אף יהוצי חוצו כמשתח, הרי זה גופא
 הוא סדר המלחמה, שבהחמה הוא בטה בגחמו, עד שפריך בנינו
 של נחמן. וער"ז יובן בענינו, דע"י הידיעה מפרחמה שהוא בראה
 וכו' בשביר נצחוני, הוא עובד עבודתו באופן אחר צנמרי.

והנה ענין הני"ץ, ה'י' בעת כניסתו צאץ ישראל בפעם הראשונה,
 וער"ז הוא בגאופה האמיתית והשפיקמה ע"י משה צדקנו, שההי'
 בקרוב ממש, שהיא גאופה שאין אחרי' צדוקה⁶⁸, שבאים אה"ע
 ואומרים לטנים אהם שכבשתם ארצות שבועה גוים, וע"ז אומרים להם
 כה מעשיו הניד צעמו צתם זתם נחלה גוים, שיראצ דוקא יורשים את
 ארץ ישראל, וכדאיתא במכילתא⁶⁹ ארבעה נקראו נחלה ביהמ"ע וארץ
 ישראל והורה וישראל, בביאת משה צדקנו יבוא והנאצנו ויולדנו
 קוממיות לארצנו, ובקרוב ממש.

66) סה"ש תשי"ה ע' 59, ובב"מ 67) מ"א כ. יא. 68) תר"ה ח"ג ונאמר

משהים קפ"ו. ב. 69) עה"פ בשלח טו, יז.